

Mentorprogram szlovák diákok számára

Bemutatok egy mentorprogramot, amely a Budapest XII. Kerületi Szlovák Nemzeti Önkormányzat égisze alatt jött létre és zajlik. Ennek keretében azok a diákok, akik szlovákiai tanulmányaikat ösztöndíjjal folytatják, segítséget kérhetnek mentoroktól, akik mindent megtesznek azért, hogy ne érezzék magukat egyedül a tanulmányaik kezdetén. A program kezdeményezői négy elsőéves diák, akik ebben a tanévben kaptak ösztöndíjat. Közülük hárman – *Kun Dominik Erik*, *Kabai Ármin Zoltán* és *Patay Olivér József* – a Békéscsabai Szlovák Gimnáziumban érettségiztek, *Nagy Zorka* pedig *Budapesten*. Ők a szlovákiai egyetemekre való megérkezésük után is szoros napi kapcsolatban állnak egymással. A program ötlete egyik beszélgetésük során merült fel, amikor azon gondolkodtak, miként tudnának segíteni annak a közösségnek, amely felnevelte őket.

Kun Dominik felvétele

A programot bemutatták a XII. kerületi Szlovák Önkormányzatnak, amely örömmel vállalta finanszírozását és menedzselését. Megállapodtak abban, hogy évente egyszer ellátogatnak mindkét magyarországi szlovák középiskolánkba, és egy tanítási óra keretében ismertetik tapasztalataikat, hogy miért jó Szlovákiában egyetemistának lenni. Az előadásokra idén februárban került sor. Dominik és Ármin Békéscsabára mentek, Zorka és Olivér pedig Budapestre. Az iskolák nagyon segítőkészek voltak. Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani *Pecsenya Edit* és *Szabó Mónika* igazgató-nőknek a lehetőségért és a segítségért, amit kaptunk tőlük.

Ez volt az első alkalom, hogy bemutattuk a programot, a diákok nagyon jól fogadták, és folytatni fogjuk, mivel nagyon fontosnak tartjuk. Most kezdtük meg tanulmányainkat a szlovákiai egyetemeken, így még csak most ismerkedünk a rendszerrel. A kezdetek nem voltak zökkenőmentesek, és nem szeretnénk, ha az ígértes új diákokat elriasztanák a problémák, vagy az, hogy egy másik országban fognak tanulni.

Nagy Zorka a budapesti szlovák iskola egyik kiemelkedő tanulója, nagyon sok versenyen indult, és mindig az elsők között volt az osztályában. Kabai Ármin mindvégig a békéscsabai szlovák iskola kivételes tanulója volt. Kun Dominikot a helyi diákélet igen fontos személyiségeként tartották számon. „A tizedikesek kivételével minden diák részt vett az előadáson. Az előadást az érettségi bizonyítvány nosztrifikálásával (hivatalos elismertetésével – *a szerk.*) kezdtük. Ezzel sok nehézségünk volt, ezért úgy gondoltuk, hogy előre tájékoztatnunk kell a diákokat, hogyan és mikor tudnak jelentkezni, s milyen dokumentumokra van szükségük ehhez” – kezdte Ármin. A tanulók a sport és az iskola összeegyeztetéséről kérdeztek, valamint az étkezésről. Ármin a Szlovák Műszaki Egyetem étkeztetési rendszeréről beszélt, és rámutatott, hogy a diákok nagy összegeket takaríthatnak meg, ha tudatosan vásárolnak és főznek maguknak. „Én egy nyitrai magyar kollégiumban vagyok, ahol a szobánkban van indukciós főzőlap, hogy magunknak főzhessünk, és van mosókonyhánk is” – csatlakozott Dominik a beszámolóhoz.

Patay Olivér Budapesten járt általános iskolába, majd a békéscsabai gimnáziumban végezte középiskolai tanulmányait, ahol cselekvő tagja volt a diákéletnek úgy iskolájában, mint a városban, ahol a Békéscsabai Diákönkormányzat alelnöke volt. A diákok közül ketten tanári szakra mentek, ketten pedig egyébre. Nagy Zorka a *pozsonyi Comenius Egyetemen* tanul szlovák és testnevelés szakos tanárnak, míg Kun Dominik Erik *Nyitrán* testnevelés és technika tanárnak. Kabai Ármin Zoltán mechanika és mechatronika szakra ment Pozsonyba, Patay Olivér pedig szociológiát hallgat *Nagyszombatban*. Ebből is látszik, hogy nemcsak szlovák tanárnak lehet tanulni az ösztöndíjból, hanem nagyon sok szak támogatott.

Két negyvenötperces előadást tartottak, melyben mindenről szó esett, a szlovákiai tanulás előnyeiről és hátrányairól, arról, hogy mit lehet csinálni

Szlovákiában. Gyakorlati dolgokról és arról, hogy milyen az egyetem. Ha valaki úgy dönt, hogy Szlovákiában szeretne tanulni, akkor végigkísérik az első féléven a jelentkezéstől a vizsgaidőszakig. Mindenben segítenek, ezért is nevezik a programot mentorprogramnak.

„A félév során megtaláltam a módját annak, hogy a külföldi egyetemről érkező hallgatók magyar diákigazolványt kapjanak, és ezzel együtt lehetőséget szerezzenek különböző kedvezmények igénybevételére, amelyekre a magyarországi egyetemek hallgatói is jogosultak. Emellett megismertettük velük az igazolvány igénylésének és megújításának hivatalos menetét is. Röviden beszélünk arról is, hogy mire használhatjuk az ISIC kártyánkat az egyetemen kívül. Ez főként a közösségi közlekedési kedvezményekre – tömegközlekedés, IC osztály alatti vonatokra szóló ingyenes jegyek – és a vásárlásra vonatkozik.”

Szó esett a szálláslehetőségekről és az árakról is. Dominik bemutatta a szállást egy apartmanban és a magyar kollégiumot, ahol jelenleg is lakik. Ármin arról beszélt, hogy a félév elején különböző hosteleekben lakott, majd hogyan került be a jelenlegi kollégiumába. A gyakorlati információk sora az egészségbiztosítással folytatódott. Ősztől azoknak, akik nem folytatják tanulmányaikat vagy más okból nem jogosultak társadalombiztosításra, a középiskola elvégzése után minden nap egy adott összegű biztosítást kell fizetniük. A biztosításhoz Szlovákiában biztosítási szerződést kell kötni egy biztosítótársasággal. A külföldi diákok egészségbiztosítását törvény szabályozza, melynek értelmében a külföldi diák biztosítási díjának fizetője – nemzetközi szerződésekből eredő kötelezettségek alapján – a Szlovák Köztársaság. Ennek megfelelően a külföldi ösztöndíjas kapcsolattartója igazolást állít ki a tanulmányokról, és így a Szlovák Köztársaság fizeti ki a hallgató biztosításának összegét. A biztosítás létrejöttét követően egy nyomtatványt kell kitölteni és benyújtani a magyarországi Társadalombiztosítási Hivatalhoz. Ha az ösztöndíjasnak Magyarországon – vagy bárhol Európában, Szlovákián kívül – gyógykezelésre van szüksége, a finanszírozás ennek a biztosításnak az alapján kerül elszámolásra.

Tájékoztattuk továbbá hallgatóinkat az ideiglenes tartózkodási hely igazolásáról, a szlovák bankszámla szükségességéről, valamint az ösztöndíj visszatérítéséhez szükséges eljárásról. Ezután kötetlen beszélgetéssel folytatódott a találkozás: a diákoknak sokféle kérdéseik voltak az egyetem mindennapi és társadalmi életéről, a karok, egyetemek rendezvényein való részvétel lehetőségeiről, a szabadidő eltöltéséről, a sportról.

„Beszéltünk az egyetemi osztályozásról, ami tavasszal történik, és a békéscsabai gimnázium szlovák nyelvtanára tökéletesen elmagyarázta nekem, ez hogyan zajlik, és a nagyon kedves tanárnőm mindenben segített. Ezután folytattuk a felvételi vizsgát, ami nyáron zajlott Szlovákiában, és két hét múlva meg is kaptuk az eredményeket. Beszéltünk arról is, hogyan lehet kint barátkozni. A kollégiumból rendszeresen járunk csapatépítő megbeszélésekre, és ami a legfontosabb, hogy a szobatársaink rendkívül segítőkészek, hiszen ők már negyedik vagy ötödik éve ott vannak, és tudják a megoldást a problémáinkra. Ezután olyan kérdések következtek, mint például, hogy hogyan függ össze az órarend és a sport? Erre azt válaszoltuk, hogy mi magunk készítjük az órarendet, így az bármivel kombinálható. Beszéltünk a vizsgaidőszakról, az előadásokról és a gyakorlati feladatokról is. A vizsgaidőszak január elejétől február elejéig tart, és ezekben a hetekben minden tárgyból három alkalommal lehet vizsgázni. Az előadások könnyen érthetőek egy magyarországi szlovák gimnázium végzősének” – összegezte benyomásait Dominik.

Volt egy negyvenötperces előadásunk Budapesten is, amelyen Olivér minden szükséges információval ellátta a diákokat. Szeretnénk, ha ez a program nemcsak arra az öt évre szólna, amíg mi egyetemisták vagyunk, hanem a következő nemzedéknek is, hogy segítse az utánuk jövőket, mert ez szerintünk tényleg nagyon fontos. Igyekszünk az elkészült programot átadni az utánuk jövőknek, de addig még bőven van időnk.

Patay Olivér